

Môj májový denník

Sobota 30. apríla

Denník je zvláštna vec. Môžem si ho písať iba vtedy, keď si predstavím, že sa s niekým rozprávam. Lenže koho by som mohla vpustiť do pomotaného labyrintu myšlienok, ktoré patria iba mne, Mire Levensonovej? Budem si predstavovať, že píšem priateľke, najlepšej priateľke ako Millie. Zvláštne je, že hoci som jej predtým mohla povedať čokoľvek, v poslednom čase – neviem prečo – si niektoré veci nechávam pre seba... Tajomstvá. Možno netreba priveľa premýšľať, skrátka, začnem písať a uvidím, kam sa dostanem.

Tak dobre, začnem. Fakty sú najľahšie. Začnem teda s nimi. Dnes mám dvanásť rokov. Dvanásť rokov a štyri hodiny. Narodila som sa o siedmej ráno. Ak mám byť presná, dvanásť rokov, štyri hodiny a dvadsaťdva minút. Moje dvanásťročné ja nie je ani vysoké, ani nízke, ani kostnaté, ani buclaté, ako Krish hovorí o Laile. Moje dvanásťročné ja má dlhé rovné čierne vlasy, tmavohnedé oči, ktoré v prítomí niekedy sčernejú, aspoň podľa oca. Pleť mám hnedú, ale nie až takú tmavú, aby nebolo vidno, keď sa červenám. Keď sa pozerám do zrkadla, čo v poslednom čase

robím dosť často, hovorím si, že sa sama sebe veľmi nepá-
čim (zuby mám trošku krivé), ale vlastne mi je jedno, ako
vyzerám. Babina ma volá krásavica, ale to je predsa po-
chopiteľné, nie?

Ako som povedala, fakty sú najľahšie, ale žiaden z nich
vlastne veľa nehovorí. Možno to so slovami neviem. Daj-
te mi radšej štetec. Na vysvedčeniach mám vždy napísa-
né: *Mira si potrebuje zvýšiť sebadôveru. Mala by sa zapájať
do triednych diskusií. A to neznášam. Keď chcem v triede
niečo povedať, očerveniem, takže prv, ako otvorím ústa,
všetci vedia, ako sa hanbím, a potom sa zaseknem a naj-
radšej by som sa prepadla pod zem. Budím sa uprostred
noci a pre všeličo sa trápim. Napríklad ako prežijem obed-
ňajšiu prestávku, keď Millie nebude v škole. Myslím, že tu
o takých veciach môžem písať. Odkedy som bola na krúž-
ku s Pat Printovou, väčšinou sa budím s myšlienkou na
úsmev Jidého Jacksona.*

Rada si len tak bez rozmýšľania čmáram a snívam nielen
v noci, ale aj cez deň. V poslednom čase sa mi väčšinou
snívajú nočné mory, čudné veci, ktoré ma vydesia. Vlast-
ne sa aj cítim čudne. Neviem to presne opísať, je to, akoby
som balansovala na visutom lane. Nie som si istá, odkiaľ
spadnem, ale cítim, že to čoskoro zistím...

Sedím v byte babiny Josie s ostatnými členmi rodiny, kto-
rý sa zišli na zvyčajnej narodeninovej oslave. Radšej by
som tu nebola. Od našich som dostala mobilný telefón,

hodinky a denník. Mobilný telefón je zelenkavý ako mor-
ský kamienok a perfektne mi sedí v dlani. Hodinky majú
čierny kožený remienok, sklený ciferník, strieborný okraj
a každá hodina je označená číslicou. Sú to moje prvé do-
spelácke hodinky a podľa mňa je to symbolické. Verím na
znamenia, symboly a som poverčivá. Nazvite to, ako chce-
te. Ja tomu hovorím Čojaviemkto-čojaviemčo. Tie hodinky
mi vnukli myšlienku, že sa niečo stane s časom. Mám po-
cit, akoby sa dnes niečo skončilo a červený kožený denník
so zlatým okrajom na každej stránke začína niečo nové.

„Kde sú dátumy?“ spytujem sa mamy, keď listujem
v denníku.

„Myslela som si, že si ich tam radšej napíšeš sama. Tak
môžeš každý deň písať, koľko chceš, veľa alebo málo, a ako
ta poznám, zrejme si tam budeš chcieť niečo aj nakresliť.
Keď som si písavala denník, v niektoré dni som nemala čo
napísať, no inokedy som popísala celé stránky. Môžeš ho
používať ako záznamník na ten váš krúžok písania.“

Začala som teda písať tak, akoby to bola iba domáca úlo-
ha, lebo Pat Printová nám to kázala, ibaže teraz som našla
niečo, kam môžem vložiť všetky svoje tajomstvá, a už ne-
môžem prestať, lebo bez ohľadu na to, čo sa mi stalo včera
alebo čo sa mi stane zajtra, niečo sa deje teraz. V prítom-
nom čase.

Babina si prezerá môj nový mobil.

„Je celkom pekný, len nechápem, načo ti je v tvojom
veku mobilný telefón. Kdesi som čítala, že tie lúče môžu

spôsobiť rakovinu. Uma, nepreverila si si to?“ volá babina na mamu, ktorá je v susednej izbe. Myslím, že mama ju nepočuje. Zo všetkých síl sa snaží udržať Lailu, lebo jej vymieňa pokakanú plienku.

„Veď komu budeš volať? Aj tak si vždy s mamou alebo otcom, či so mnou.“

Jidému Jacksonovi... Jemu by som volala najradšej, ale nikdy na to nenazbieram odvahu.

„No tak?“ spytuje sa babina.

„Tebe, mame a ocinovi, Millie, tetuške Abi, babine Kath a dedkovi Bimalovi,“ vymenúvam.

„To je päť čísel. Viac k tomu nemám čo povedať.“

S babinou Josie sa dá ťažko hádať, aj keď s ňou naozaj nesúhlasíte, a pokiaľ ide o telefón, nesúhlasím, ale pravdaže nič nepoviem. Nohy má vyložené a opreté o moje kolená. Hladkám jej popukané hnedé päty. Na bokoch každého chodidla má tvrdé kostnaté uzly. Má ich studené, akoby sa máčala v Severnom mori, hoci nie je zima. Je slnečný deň a v záhrade kvitnú čerešne ako každý rok na moje narodeniny, ale babine je zima, lebo je veľmi chudá. V poslednom čase je jej zima stále.

Babina leží na starom gauči, okolo pliec má fialový šál a v rukách drží darček pre mňa.

„No tak, Mira, nerozbalíš ho?“

Páči sa mi, ako sa babina vždy teší, keď niekomu dáva darček. Hoci je chorá, dala si tú námahu a zabalila ho do svetlozeleného hodvábného papiera s ligotavými motýlmi nálepkami. Vždy otváram jej darčeky opatrne, lebo

mám pocit, že ich súčasťou je aj obal, a nechcem sa pritom ponáhľať, aby som ho neroztrhala.

V balíčku je sukňa, poskladaná medzi hárkami hodvábneho papiera. Je ružovo-zelená (*to nikto nezbadal, že ružové obdobie už mám dávno za sebou?*) s našívanými flitrami a motýlikmi. A je tu ešte niečo – malá indická peňaženka s gombíkom namiesto spony. Patrila babine, už som ju u nej videla.

„Tak ju otvor,“ káže mi.

Len čo zbadám jej prázdne zápästie, viem, čo je vo vnútri.

Pokiaľ si len pamätám, babina vždy nosila tento strieborný náramok. Je na ňom príviesok v tvare, ktorý som vždy považovala za kvet, ale teraz, keď sa pozerám bližšie, vidím, že je to vlastne akási zelenina.

„Čo je to?“ pýtam sa babiny a pozorne si ho prezerám.

„Artičoka. Uma! Nikdy si nevarila artičoky?“ volá babina na mamu.

„Asi nie!“ odpovedá mamina unavene.

Artičokový príviesok nie je väčší ako necht na mojom malíčku. Tvoria ho vrstvy strieborných lístkov, na končekoch namaľovaných zelenou farbou. Každý lístok je čoraz menší a menší a v strede je drobučké krvavočervené srdce. Pozriem na babinino zápästie, kde tento náramok s prívieskom vždy býval a až do dnešného dňa sa dotýkal jej pokožky.

„Túto ruku už netreba zdobiť,“ vzdychne si, zdvihne kostnaté zápästie k svetlu a hľadá naň, akoby nespoznávala vlastnú ruku.

Idem sa do kúpeľne prezliecť a opriem sa o dvere, aby Krish nevrhol dnu. Nedá sa zamknúť, babina nemá rada zámky. Je veľa vecí, ktoré babina neschvaľuje.

Pozriem sa do zrkadla. Sukňa je prečačkaná, ale bude sa dať nosiť, keď si dám pod ňu džínsy a obujem tenisky. Uzáver na babininom náramku sa mi vyšmykuje a nedá sa zapnúť.

„Náramok mi nejde zapnúť,“ hovorím babine, keď vyjdem z kúpeľne.

„Á! Ty si ale parádna!“ šepká mi a zvrta ma dookola.

Otrčím zápästie, aby mi náramok zapla.

„Nie, nie, nie!“

Najprv nechápem, prečo sa tak rozčúlila, no potom zbadám, že v každej ruke drží kúsok roztrhutej retiazky a artičokové srdce sa kotúľa po dlážke.

„To je zákon schválnosti. Nosila som tento náramok celú večnosť a on sa musí roztrhnúť práve dnes.“

Prívesok sa kotúľa k Laile. Sleduje ho očami ako koráliky po drevenej dlážke a načiahne sa po ňom krabími prstami, ale ja som, pravdaže, rýchlejšia a Laila zapiští, až človeku tuhne krv.

„To nič, náramok môžeš nahradiť,“ vzdychne si babina a strčí prívesok naspäť do malej peňaženky. „Dôležité je to srdiečko.“

Rozrušilo ju to. Viem, že je rozrušená a snaží sa to skryť. Mrzí ju, že sa retiazka roztrhla, a mrzí to aj mňa, ale nikto nevie, čo robiť alebo povedať, no všetci akoby sme tomu

pripisovali väčší význam než treba. Narodeniny už bývajú také. Všetci sú pod tlakom.

Teta Abi zatahuje závesy. Sedíme v prítmí. Je to trochu trápne, ale musím priznať, že ešte vždy sa teším z mihotajúceho svetla sviečok na torte. Všetci spievajú *Veľa štastia, zdravia*. Začnú postupne a každý iným tónom. Krish ako zvyčajne spieva vlastný spotvorený text, ale ostatní sa snažia dosiahnuť harmóniu, ktorá v našej rodine nikdy nebýva. Odlahne mi, keď dospievajú.

Teta Abi, ktorá vie vynikajúco piecť, mi upiekla tortu v tvare srdiečka s ružovou polevou (*no pravdaže!*) a bielymi penovými cukríkmi navrchu. Mama nevie piecť, lebo nepoužíva váhu a nie je dostatočne presná. Ale torty tety Abi sú vždy pekné, krajšie ako tie z cukrárne, aj chutia lepšie.

Kým sa stihnem na tortu lepšie pozrieť, Laila sa vrhne na penové cukríky, popáli si tučné pršteky na sviečkach, začne príšerne vrieskať a mama odtiahne jej zovretú päsť. V žiadnom prípade sa cukríkov nevzdá. Teraz, keď už má mäkký cukrík bezpečne skrytý pod lícami, prižmuruje oči a čaká, kedy sa jej rozpustí v ústach.

Jedným dychom sfúknem sviečky. Chcem to mať čo najskôr za sebou. Krish sa teší, keď sa na jeho narodeniny všetka pozornosť sústreďí naňho. Ja však nie.

„Zaželaj si niečo,“ povie mama a zareže do torty.

Zatvorím oči a želám si, nech už to mám všetko za sebou, a zrazu sa mi myšlienky otočia a ja myslím na Jidého.

Musím priznať, že nemôžem dostať z hlavy jeho úsmev. Želania sú už také. Najprv neviete, čo si želať, a potom vám odrazu niečo, v tomto prípade niekto, zide na um.

„Dávaj pozor, čo si želaš.“ Babina naruší čaro a ja otvorím oči. „Mohlo by sa to naozaj stať.“

„To dúfam.“

Všetci si vezmeme kúsok torty, okrem babiny, ktorá sľubuje, že si dá neskôr, ale ja viem, že si nedá. Pod ružovou polevou je piškótové cesto a hustý čokoládový krém. Chvíľu je ticho, lebo všetci vychutnávame Abinu tortu. Hľadím, ako babina hojdá Lailu na kolene a hladká jej malé buclaté zápästia. Babina ich volá tukové náramky.

Nieкто zazvoní a všetci vyskočíme. Oco ide otvoriť, Piper šteká a beží po záhradnom chodníku za ním. Ocino sa pomaly vracia a opatrne babine niečo šepká.

„Tak ho zavolaj dnu,“ prikazuje babina, položí Lailu na dlážku a pomaly sa dvíha z gauča. Je dosť zadychčaná, ale vidieť, ako sa teší, a chce návštevníka privítať. Očakávala ho.

Po chodníku kráča nenormálne vysoký muž a Piper za ním vyskakuje do vzduchu, pričom všetky štyri labky naraz odlepí od zeme, no aj pri najvyššom skoku dosiahne mužovi len po kolená.

„Norfolkský teriér,“ hovorí muž láskavo, skloní sa a chytí Pipera do náručia.

„Máte pravdu,“ smeje sa babina. „Môj verný strážny pes!“

Vidím, že babine sa tento muž hneď zapáčil. Je vysoký ako žeriav a musí sa skloniť, aby vošiel do dverí.

„Ja som Josie. Vy musíte byť Mojžiš.“ Babina sa usmieva a podáva mu ruku. „Veľmi pekne vám ďakujem. Nečakala som takú expresnú dodávku, ale som rada, lebo musím začať hneď. Viete, chcem si ju namaľovať sama, no obávam sa, že ak to neurobím čo najskôr, už nebudem mať dost síl alebo času, či oboje.“

„Je mi ctou.“ Muž sa ukloní a babine, mame a tetuške Abi, najmä tetuške Abi, ukáže rad bielych zubov. Otočí sa k ocovi a kývne hlavou. Presne viem, čo si teraz oco myslí: *Never nikomu, kto má také krásne zuby.*

Oco to hovorí vždy.

„Toto je môj syn Sam,“ babina ukazuje na ocina a predstavuje ho.

Mojžiš podáva ocinovi ruku, ale oco mu ju nepotrasie tak poriadne, ako učil Krishna a mňa. Ani mu nepozrie do očí. Namiesto toho sleduje jeho nohy. Mojžiš má obuté ružové šľapky, na ktorých sú piliny. Sú vyrobené ručne ako tie, ktoré nosí babina.

Tvári sa, akoby si myslel, že je to od oca bezočivé, keď mu tak zíza na nohy.

Babina zakašle.

„A toto je moja dcéra Abi... a Uma.“ Babina ukazuje na Abi a potom na mamu.

„Telefonovali sme spolu,“ pripomenie Abi Mojžišovi.

„Pravdaže, pamätám si váš hlas.“

„Nezabudnuteľný hlas patrí k jej povolaniu,“ zašvitorí babina hrdo.

„Ste speváčka?“

„Herečka,“ zamumle Abi a uprie na babinu pohľad, ktorý hovorí: *Mami, musela si s tým začínať?*

Je to pravda. Teta Abi má naozaj krásny hlboký zamatový hlas.

„A toto sú moje vnúčatá Mira a Krish.“

Ja prikývnm, Krish pozdraví a Laila piskľavo zaškrieka, rozhodí rukami a dožaduje sa, aby ju zobrali na ruky.

„Ach! Aby som nezabudla na Lailu, pravdaže,“ smeje sa babina, keď vidí, aké divadlo Laila predvádza.

„Teší ma.“

Mojžiš rozpráva pomaly a príliš ticho, takže sa musíte nakloniť bližšie, aby ste ho počuli.

„Odkiaľ ste?“ spytuje sa babina.

„Z Dánska.“

„Ja som to vedela,“ smeje sa babina a potľapká Mojžiša po pleci. „Baví ma rozoznávať prízvuky.“

„Zvyčajne si ľudia myslia, že som z Nemecka,“ hovorí Mojžiš a odhrnie si z očí dlhú ofinu.

Má hustú blond šticu, ktorá mu siaha až po plecía. Zozadu vyzerá ako dievča, lebo má zelenú plátennú košelu, biele vytáhané nohavice a na rukách tkané náramky priateľstva a prstene. Na krku mu na koženej šnúrke visí biely kameň s dierkou v strede. Mojžiš je hipisák, akých pri babine stretnete často.

„Aj vy ste milovník kameňov s dierkami.“ Babina nadšene tleskne. „Ja mám na chalupe v Suffolku dosť veľkú zbierku.“

„To je naozaj náhoda,“ usmieva sa Mojžiš a ukazuje jej svoj kameň s dierkou. „Práve tam som ho našiel, na pláži v Surf-folku.“ Naschvál to vysloví s r. „Dámy v múzeu mi povedali, že sú to kamene čarodejníc. Ak si ich povésite do dverí, odháňajú zlých duchov.“

„Nezmysel! Ja tomu neverím. Zbieram ich preto, lebo si myslím, že keď je v nich dierka, majú za sebou dlhý a zaujímavý život. Často rozmýšlam, koľko ľudských životov trvá, kým vznikne v kameni dierka,“ vykladá babina.

Vždy sa dá poznať, kedy je nervózna, lebo inokedy vyberá slová dosť pozorne.

Oco zdvihne oči k oblohe a potom sa usmeje na mamu. Súhlasím s Mojžišom: je to naozaj zhoda okolností, lebo babina je posadnutá kameňmi s dierkami. V Suffolku ich má celú zbierku a jeden vždy nosí vo vrecku. Aj mne venovala jeden zo svojich obľúbených, ktorý si nikdy neskladám. Stará mama hovorí, že kameň s dierkou by vedel rozpovedať lepší príbeh ako kameň bez dierky. Moja babina hovoríeva také veci. Človek si nikdy nie je istý, či presne pochopil, čo tým myslí.

Mojžiš sa aj tak uškŕňa od ucha k uchu. Obzerá sa po byte na všetky babinine veci a obrazy. Páči sa mu najmä napoly dokončená maľba na babininom stojane, na ktorej je malý indický slon na obrovskom liste ružového lotosu.

„To ste maľovali vy?“ spytuje sa Mojžiš a ide sa pozrieť bližšie.

„Niektoré,“ hovorí babina a sleduje jeho pohľad.

On sa usmeje a s obdivom sa ukloní. Potom sa otočí k ocinovi.

„Pomôžete mi ju vyniesť z auta?“

„Pravdaže,“ hundre oco a tvári sa, akoby to vôbec nechcel robiť.

Ocino a Mojžiš spolu vyjdú do záhrady.

„Tá záhrada je krásna,“ chváli Mojžiš.

Počujem, ako mu oco hovorí, že kedysi sme tu bývali aj my, ale po našom odchode babina záhradu premenila. Je to pravda – keď sme tu bývali, bol tu naozaj neporiadok.

Bývali sme tu, keď sme sa my dvaja s Krishom narodili. Vojdete cez drevenú bránu vo vysokom tehlovom múre, ktorý v lete pokrývajú ruže, a akoby ste sa ocitli v tajnej záhrade z obrázkovej knižky. Potom kráčate po zvažujúcom sa chodníku z tehál uložených do tvaru rybej kosti, ako mi povedala mamina. Keď sme tu bývali, záhrada bola zarastená stromami a v tráve bolo samé blato, lebo sme po nej jazdili na bicykloch, ale vďaka babine záhrada ožila. Teraz, len čo vojdete dnu, ovalí vás vôňa čerešňových kvetov, hyacintov, sladká vôňa starých zemolezov, ktoré podľa babiny dokazujú, že krása je kdesi v hĺbke. Je mi ľúto, že už tu nebývame.

Babina sleduje ocina a Mojžiša, ako idú k autu. Mama zdvihne Lailu zo zeme a spolu pochodujeme po rybacom chodníku cez vysokú drevenú bránku v múre von na ulicu. Mojžiš zaparkoval vedľa ostatných áut, ale očividne sa neponáhla. Má dlhé modré volvo, do ktorého sa vmestí všetko – deti, psy i batožina – ibaže v jeho aute nič také nie je.

Za volvom sa tvorí rad áut. Žena v novučičkom ligotavom čiernom džípe rozhodí rukami, zatrúbi a začne kričať na Mojžiša, ktorý pomaly kráča k jej oknu.

„Je mi ľúto, že kvôli mne musíte čakať. Už to nebude trvať dlho,“ povie zdvorilo a trpezlivo.

Žena sa tvári ešte rozčúlenejšie a ostatné autá začnú tiež trúbiť, akoby dávali najavo hnev.

„Pohnite sa!“ kričí na Mojžiša. On si to nevšíma.

„Choď do kelu!“ vyprskne otec potichu.

„Sam!“ Mama vždy oca hreší, že nemá nadávať, hoci tak ako babina má celý repertoár vymyslených nadávok, ktoré v skutočnosti ani nie sú nadávkami.

Zrazu sa oproti na schodoch domu zjaví Charlotte, Lizzina mama.

„To bude predstavenie,“ smeje sa babina.

„Deje sa niečo?“ sputuje sa Charlotte mamy a tvári sa znepokojene.

„No, pokúšame sa dostať toto...“ mama ukazuje do Mojžišovho auta, „do bytu. Hodilo by sa nám miesto na parkovanie.“

Charlotte nakukne do auta. Vidím, ako jej z tváre pomaly mizne farba, keď zistí, čo je vo vnútri.

„Jasné,“ prikývne, hľadí na babinu, oči sa jej naplnia slzami, no potom sa spamätá a začne konať. „Pravdaže. Preparkujem svoje auto. No všetci budú musieť zacúvať.“

Charlotte riadi dopravu, beží do domu po kľúče od auta, hodí spiatočku a všetci ostatní musia cívať tak, aby Mojžiš mohol zaparkovať na jej miesto pred babininým bytom.

Ako keď posúvate kúsky skladačky, aby sa všetky časti dostali na správne miesto a vznikol obrázok.

Medzitým je žena z džípu takmer fialová od zlosti, po celej ulici trúbia autá a babina Josie, Krish a ja sa chichoceme.

„Som rada, že sa tak zabávate! Ale niektorí sa ponáhľame,“ kričí žena z džípu cez okienko.

Babina odrazu zvažnie. Už sa nezapája. Zmení sa zo slniečka na oceľ. Zamieri k žene v džípe a vyslovuje každé slovo tak, akoby dotyčná nerozumela.

„V tom aute pred vami je moja truhla. A keď sa nepokojíte, preložia vás z toho vášho veľkého džípu rovno do nej. Dýchajte zhlboka a upokojte sa. Viete, všetci dýchame rovnaký vzduch, no bolo by dobré, keby ste ho nám ostatným neotravovali.“

Vzápätí sa babina zvrtnie na päte a s nosom dohora, ako som ju nikdy predtým nevidela, pomaly kráča po chodníku. Zvyčajne kráča rýchlo. Teraz sa už smeje aj ocino, chytí babinu okolo pliec a pobožká ju na líce.

„Do toho! Do toho!“ skanduje Krish. Mojžišovi až nadskakuje hlava od smiechu. Žena v džípe pozerá na babinu ako na diabla a pre istotu rýchlo stlačí gombík a zatvorí okno.

„Človek by si myslel, že my máme obrnené vozidlo,“ kričí na ňu babina. „Načo je uprostred Londýna velikánsky džíp? Nikomu nezáleží na globálnom otepľovaní?“

Babina má špičku.

Keď Charlotte vyrieši situáciu s parkovaním, ponúkne sa, že nás decká zoberie, aby sme nezavadzali. Hľadím, ako

Mojžiš a oco vyberajú z auta truhlu, čo je v podstate len čerstvo natretá biela skrinka, a nesú ju cez bránku. Babina ide za nimi, ale zrazu zastane. Zdá sa, že mama nevie, čo má urobiť. Pozrie na nás, akoby čakala, že my rozhodneme. Odrazu babina chytí Krishna a mňa okolo pliec a otočí sa k Charlotte.

„Vieš, Mira má dnes narodeniny, takže oslavujeme, ale ďakujem za ponuku.“

Charlotte na mňa vrhne lútostivý pohľad a zažela mi všetko najlepšie.

„Ďakujem,“ zamumlem.

Oco s Mojžišom nesú truhlu do obývačky. Je dosť ťažké udržať ju, lebo Mojžiš je oveľa vyšší ako oco. Mojžiš kráča vpredu, oco vzadu, takže to vyzerá, akoby ho chcela zvaliť.

„Len ju hodte sem,“ prikazuje babina a riadi ich ako dopravný policajt. Nemôžu ju predsa len tak hodiť, veď je to truhla. Babina chvíľku stojí a pozerá sa na ňu, akoby kontrolovala nový kus nábytku.

„Dobrá,“ prikyvuje. „Presne takú som chcela... prázdne plátno.“

Mojžiš sa pýta, či by sme mu mohli poslať fotku, keď bude namaľovaná, aby ju mohol použiť vo svojom katalógu **EKOKONIEC**, ale podľa toho, ako sa ocino či teta Abi tvária, asi nie sú tou myšlienkou veľmi nadšení.

„Určite sa to bude dať zariadiť,“ smeje sa babina.

Mojžiš pokrčí nohy a skloní sa čo najnižšie, ako môže, hoci to nie je veľmi nízko. Odrazu chytí babinu za plecía a objíma ju. Babina sa zatvári prekvapene, ale dovolí mu to.

Potom sa jej pozrie do očí a vážnym hlasom povie: „Tak vám želim šťastný koniec, Josie.“

Babina sa zasmieje. „To mi čosi pripomína...“ Preberá myšlienky v hlave a hľadá presné slová. „Niečo také povedala Frida Kahlo na smrteľnej posteli.“

Babina miluje Fridu Kahlo. Je to jedna z jej obľúbených maliarok. Stále o nej rozpráva. Chce, aby som ju v júni zobrala na jej výstavu.

„Akože to tá Frida povedala?“ pýta sa babina, ako keby Frida bola jedna z jej najlepších priateľiek a nie mŕtva umelkyňa. „Myslím, že to bolo nejako takto: *Dúfam, že odchod bude radostný a že už sa nikdy nevrátim*. Presne tak to cítim aj ja.“

Mojžiš sa nervózne zasmieje. Nevie, čo má povedať. A tak sa iba rýchlo rozlúči a veľmi pomaly vycúva von, ukláňajúc sa.

Keď Mojžiš odišiel, sadli sme si okolo truhly a pozeráme na ňu.

„Takže tak vyzerá zubatá,“ hundre si oco.

„Kto je zubatá?“ spytuje sa Krish.

„Mojžiš,“ stoná oco.

„Nerozprávaj také nezmysly, Sam! Mne sa páči,“ hovorí babina.

„Samozrejme! Dánsky hipisák. Presne tvoj typ!“ dobre rá si ju oco.

„Na mňa príliš mladý a prudký,“ chichoce sa babina ako dievčatko. Babinina truhla stojí uprostred jej obývačky.

Vždy, keď o nej rozprávala, nazývala ju skrinka, ale teraz, keď je tu, volá ju truhla. Skrinka znie oveľa priateľnejšie, truhla je príliš pochmúrna. Spytujem sa babiny, prečo ju odrazu začala volať truhla.

„Lopatu treba volať lopatou, Mira,“ povie a pokrčí plecami.

Teraz sa k truhle nikto nepriblíži, nikto sa jej nedotkne.

Potom Krish zdvihne veko a začne skákať dnu a von. Chvíľu ho vidíme, potom nie.

„Krish, ako si to predstavuješ? Vypadni odtiaľ!“ vyprskne mama, ako keby Krish urobil niečo hrozné.

„Radšej toto, Uma, než to ticho,“ vzdychne si babina a dotkne sa maminej ruky, aby ju upokojila.

Krish vyskakuje a schováva sa v truhle. Vyškiera sa na Lailu a tá sa smeje. Zakaždým, keď vykukne spoza okraja, Laila sa chichoce ešte viac. Keď sa Laila smeje, zvyčajne sa všetci smejú tiež. Dnes však nie.

„Si dobrý chlapec, že zabávaš sestričku. Ty si taký náš Vyskočjanko,“ hovorí babina a postrapatí mu dlhé plavé vlasy. „Nedaj sa ostriať – je to tvoja kráľovská koruna,“ babina ho pobozká na čelo. Krish sa uškŕňa na mamu. Mama nepovie nič, ale vidím, že sa hnevá. Celý týždeň sa snažila presvedčiť Krisha, aby sa dal ostriať!

Bola som tu, keď teta Abi hľadala firmu vyrábajúcu truhly. Volá sa **EKOKONIEC**, lebo robí pohreby ohľaduplné k životnému prostrediu. To znamená, že nepoužívajú tvrdé drevo, aby neničili dažďové pralesy. Niektorých ľudí

pochováajú v prútených košoch alebo tam, kde ich pochovajú, zasadia strom, a tak podobne. Pamätám si, ako im teta Abi volala. Vypytovali sa jej na množstvo vecí a ona im povedala, že babina je veľmi chorá a že je umelkyňa a chce si sama namaľovať vlastnú truhlu. Mužovi, s ktorým telefonovala – bol to Mojžiš –, sa ten nápad zdal fantastický. Slúbil, že rýchlo dá dohromady truhlu z drevotriesky, namaľuje ju nabiele a osobne ju privezie do Londýna. Potom teta Abi stíchla a povedala, že mu zavolá neskôr. Babina bola nadšená. Chcela vedieť, ako dlho to potrvá, kým truhlu dostane.

„Ešte som ju neobjednala. Potrebujú tvoje presné miery.“ Teta Abi odrazu zosmutnela, akoby si až vtedy uvedomila, o čo ide.

Babina ma poslala pohľadať meter. Keď som ho našla, vstala z gauča a ľahla si na dlážku. Stáli sme s tetou Abi nad ňou a vyvažovali oči. Potom teta bez jediného slova odmerala babinu od hlavy až po päty.

„Zapíš to... stopäťdesiat centimetrov,“ diktovala mi Abi.

„Len stopäťdesiat centimetrov?“ spýtala sa babina.

„Áno, mami,“ zašepkala Abi a babina sa rozosmiala, zatiaľ čo na tvári tety Abi nebolo ani stopy po úsmeve.

Potom sme museli odmerať najširšiu časť babininho tela. Lenže bolo ťažké nájsť najširšiu časť. Abi mi povedala, že mám napísať tridsať centimetrov, a to sme už dosť veľa pridali.

„Iba ty dokážeš donútiť svoju dcéru a vnučku, aby ťa odmerali do truhly,“ vzdychla si Abi.

„Nieкто to predsa musí urobiť. No tak, potrebujem ju namaľovať, kým ešte mám v sebe trochu života. Vezmi telefón a nadiktuj mu moje miery!“ babina dirigovala Abi.

A tak teta Abi opäť zavolala do EKOKONCA a pýtala si Mojžiša. Babina vtedy pila vodu, ale keď počula meno Mojžiš, vybuchla do smiechu a vyšplechla vodu po celej izbe.

„Spýtaj sa ho, či sa naozaj tak volá!“

Nato sa teta Abi rozosmiala, ale bol to smiech, ktorý sa ľahko môže zmeniť na plač. Babina sa ešte dusila vodou, keď sa Abi napokon upokojila a povedala Mojžišovi babinine miery.

Zrazu sa jej oči naplnili slzami. „Chce vedieť, či sme si istí tými mierami. Pre dospelého takú malú truhlu zrejme ešte nerobili. Mojžiš hovorí, že by sme ju mali urobiť trochu väčšiu, inak bude vyzeráť ako detská.“

Babina iba pokrčila plecami. „Mne stačí.“

Pamätám si, ako ma vtedy zamrazilo. *Detská truhla...* Hrozná predstava.

Tak ako Pat Printová predpovedala, minulosť sa sem predsa len zakráda. Objednávanie truhly sa odohrávalo v minulosti, ale teraz leží priamo predou mnou v prítomnosti. Nie je to práve najvhodnejší darček na narodeniny. Nie je na tom nič smiešne, teraz nás už ani Krish nevie rozosmiať.

V tichu počujem tikanie svojich nových hodín, zrazu idú veľmi nahlas. Tik... tik... tik... Ako keby truhla čakala, kým babina zomrie.

„Mira, tú tortu si mala zjest a nie si na ňu sadnúť!“ doberá si ma Krish a ukazuje na hnedú škvrnu na mojej novej sukni.

Už to nemôžem vydržať, a tak bežím do kúpeľne, opriem sa o dvere a otočím si sukňu, aby som ju skontrolovala. Vyzlečiem si ju a oplachujem pod vodou, ale škvrna zostáva. Čo na tom záleží? Aj tak sa všetko pokazilo. Sadnem si na záchodovú dosku. A potom to vidím aj na džín-
sach – rovnaká tmavá škvrna. To nie je od narodeninovej torty. Je to krvavá škvrna.

„Mira!“ kričí babina a klope mi na dvere. Okamžite si natiahnem džínsy a pridržiavam nohou dvere, kým si nezapnem zips a gombík. Potom ju pustím dnu.

Chytí mi ruku, vloží do dlane malý artičokový privesok a uzavrie prsty.

„Je mi ľúto, že sa to stalo akurát na tvoje narodeniny, ale chcem ti niečo vysvetliť. Dala som ti tento privesok, lebo si pre mňa výnimočná... Ako by som ti to vysvetlila? Väčšina ľudí, kým zostarne, si vytvorí okolo srdca tvrdé škru-
piny. Bábätká ako malá Laila začnú svoj život s nežnými milujúcimi, dôverčivými srdiečkami, ale postupne sa naučia chrániť a ako roky plynú, tie ochranné vrstvy sú čoraz tvrdšie. Pozri na toto! Vonkajšie lístky artičoky sú také tvrdé, že sa nedajú jesť, no čím bližšie k srdcu, tým sú jemnejšie. Tie tvrdé vonkajšie vrstvy človeku bránia veľa vecí cítiť, preto ľudia prechádzajú okolo seba s tvrdými srdcami, ktorých sa nikto nemôže dotknúť. Pravdaže, sú niektorí ľudia, ktorí nemajú na výber – nikdy sa nenaučia chrániť... môže to byť požehnanie, ale aj bremeno.“

Chcem, aby babina prestala rozprávať o tom prívesku a nechala ma, nech sa spamätám. Bojím sa, aby si nevšimla tú krvavú škvrnu.

„Akí ľudia nemajú na výber?“ sputujem sa a snažím sa odpútať pozornosť od mojej sukne.

„Ľudia, ktorí potrebujú talizmany!“ usmieva sa a bozkáva ma na vlasy. „Spoznáš ich, keď ich stretneš. Mira, miláčik, je mi ľúto, že tá truhla prišla dnes – bohužiaľ, bolo to zle načasované, ale... chcela som ťa požiadať... pomôžeš mi ju namaľovať?“

Prikývla som. „Vedela som, že to urobíš,“ zašepkala ti chučko a pritiahla si moju hlavu na plece.

Len čo prídem domov, hľadám v kúpeľňovej skrinke mamine vložky. Odtrhnem pásik a nalepím si jednu do nohavičiek. Hoci by som sa mala cítiť dospelá, keď už mám menštruáciu, v skutočnosti mi to pripomína Lailinu plienku. Mama mala pravdu, nebolí to. Cítim iba nepríjemný tlak v bruchu a v ústach mám čudnú kovovú chuť. Asi by som to mala povedať mame, no ona by okolo toho urobila veľké haló a možno by to chcela aj osláviť. Myslím, že ďalšiu oslavu už nezvládnem. Aj keď to znamená, že si môžem dať prepichnúť uši. Mama mi slúbila, že si ich môžem dať prepichnúť, keď mi začne menzes, ale toto je zatiaľ narodeninový darček, ktorý si chcem nechať pre seba.

Vidíme sa v zrkadle v kúpeľni, babina a ja. Mám na sebe narodeninovú sukňu. Rozviazala sa mi šnúrkica, a tak sa zohnem,

aby som si ju zaviazala, ale hneď vedľa mojej topánky je malý krvavý flák veľkosti jednolibrovky.

„Čo je to?“ spytujem sa babiny, ale keď sa postavím, ona tam už nie je. Bežím do obývačky hľadať ju, ale izba je prázdna. Všetok nábytok je preč – všetko okrem truhly.

Na babininej truhle sú namalované jasnomodré vlny, skáčuce delfíny, motýle, vtáky, veľa vtákov. Spoza rohu na mňa vykúka malý psík, ktorý vyzerá ako Piper. Keď sa prizriem bližšie, vidím, že pes má na rohu truhly zdvihnutú nohu a prská do mora žltý moč. Zasmejem sa. A potom ju vidím... Babina Josie leží vo vodnej truhle, vznáša sa na vode a tvár má napoly zakrytú. V ladovom chlade sa načiahnem za jej rukou. „Babina, zobuď sa, zobuď,“ šepkám, ale ona neotvorí oči. Snažím sa zdvihnúť jej telo, no vyšmykne sa mi. Potom vidím, že sa jej niečo hýbe pod blúzku, a myslím si, že napokon predsa len žije, že to tlčie jej srdce, a tak jej nadvihnem blúzku, ale vyletia spod nej tisíce drobných vtáčikov. Pozriem na babinu. Truhla je prázdna, je to iba drevo, žiadna voda. Počuť divý psí štekot a namalovaný Piper vyskočí a beží do záhrady. Šuchoce lístie a po izbe lietajú drobné vtáčiky.

Na rozbúrenom mori sa začínajú prevažovať vlny. Delfíny vyskakujú a znovu sa ponárajú do hlbkej vody. Vtáky panikária, tlčú krídlami o okenné sklá a zúfalo sa snažia vyslobodiť. Otvorím okno dokorán a vypustím ich do záhrady. Zhromaždia sa a hojdajú na vzdušných prúdoch, rozprchnu sa, potom znova vzlietnu. Sú to stáhovavé vtáky, ktoré sa pripravujú na odlet. Teraz sú už tak vysoko, že vidieť len malé bodky v mrakoch. Stojím a sledujem ich, až kým nie je obloha prázdna.

Vrátim sa do bytu a nájdem Piperov jasnočervený remienok. V parku Heath sa snažím ponáhľať, no ľudia ma zastavujú a spytujú sa: „Ako sa má Josie?“ A ja hovorím: „Myslím, že Josie odletela.“ No ľudia idú stále za mnou. Je ich čoraz viac, sú to ľudia so psami a znovu a znovu sa spytujú, kde je moja babina. Snažím sa ujsť, ale sledujú ma hore Parlamentným vrškom, stovky ľudí so psami. Veľkými psami, malými psami, všelijakými psami. „Kam išla?“ spytujú sa donekonečna. Rozbehnem sa.

Vybehnem na kopec a obzriem sa za seba, no všetci ľudia zmizli. Po celom parku voľne behajú stovky psov, okrem jedného obrovského čierneho, ktorý vyzerá ako medveď a pomaly sa vlečie hore kopcom. Je to babinin starý novofundlandský pes Claude. Vedľa neho ide babina v červenom háčkovanom klobúku a s dlhým vejúcim šalom. Usmieva sa na mňa. Piper začne štekať a zo všetkých síl napína remienok, aby sa k nej dostal. Babina mi kýva a vysadne Claudovi na chrbát. Pes sa rozbehne. Veľkými medvedími labami beží k nám. Práve v tej chvíli, keď chcem babinu chytiť za ruku, Claudove predné laby sa odlepia od zeme, zadnými sa odrazí a letí. Babine sa klobúk zošmykne z hlavy a dlhé čierne vlasy povievajú za ňou ako chvost šarkana. Piper šteká ako bláznivý a vyskakuje, aby ju chytil.

Ja teraz bežím s Piperom, silno mávam rukami a chcem letieť za ňou. Uháňam dolu Parlamentným vrškom, odrážam sa nohami, no napriek tomu, ako sa snažím, nemôžem sa odlepiť od zeme, a práve v tej chvíli ho vidím. Jidé Jackson kráča ku mne s natiahnutými rukami.

„Trochu si sa hádzala,“ vysvetľuje mama. Leží vedľa mňa v mojej posteli.

„Pokúšala som sa lietať. Chceli sme s Piperom chytiť babinu,“ hovorím jej ešte zadychčaná.

„Kde bola babina?“ spytuje sa mama.

„Odlietala na Claudovom chrbte.“

„To bol iba sen,“ hovorí mama ako v *Čarodejníkovi z krajiny Oz*, keď sa Dorotka zobudí a vysvitne, že celý príbeh je len fantázia, aj tie nočné mory. Keby to tak bolo aj u mňa – iba sen – okrem toho konca.

Je 23.59 hod. Čakám na poslednú minútu svojich dvanástych narodenín, kým si zložím nové hodinky. Ak ich nebudem nosiť, možno sa čas spomalí a všetko bude zase normálne. Odkedy som si ich dnes ráno pripla na zápästie, niečo sa porobilo s časom. Celý deň niekde pod povrchom všetkého počujem, ako tiká.